

voraussagen, anzeigen: युगपत्प्राप्ति परामुद्धि वदति *ĀcV. GRH. 4, 4, 5.* अतिमुक्तककुन्दभ्यो कर्पासं सर्षपावदेदशने: VARĀH. BRH. S. 29, 5, 5, 77. 7, 19, 46, 23. 87. 68, 1. स प्रत्यक्षं देवेभ्यो भागमवदत्परोत्तमसुरेभ्यः so v. a. *zusprechen, zusagen* TS. 2, 3, 1, 1. BHĀG. P. 6, 9, 2. *besagen, bezeichnen*: केशादिशब्देभ्यः पराः पाशादयः शब्दाः केशभूयस्त्वं वदति H. 568, Sch. अ-त्तःस्ये उङ्गे (स्पष्टे) स्वजन उदितः *angedeutet* VARĀH. BRH. S. 51, 25. — d) *behaupten, annehmen*: शमार्यिनः कालगतिं वदति MBH. 13, 25. शतमे-काधिकमेके सरुमपरं वदति केतूनाम् VARĀH. BRH. S. 11, 5, 21, 5, 23, 4. PRAB. 112, 15. SARVADARĀNAS. 126, 14. — e) *bezeichnen als, erklären für, nennen*: स्वर्गो लोक इति यं वदति AV. 14, 1, 7. TBR. 3, 1, 2, 1. तामेव प्रत्यक्षं ब्रह्मवादिषम् TAĪTT. UP. 1, 1, 2. स्वभावमेके कवयो वदति — येनेदं धम्यते ब्रह्मचक्रम् *ĀcV. UP. 6, 1. AV. PRĀT. 3, 65. M. 3, 182. 213. 284. 4, 221. 8, 103. 9, 172. 12, 123. MBH. 3, 8351. R. 5, 52, 18. ĀK. 38. 165. ĀR. 23. Spr. 2660. 2707. 2711. 2887. 3637. KĀR. zu P. 2, 1, 32. VARĀH. BRH. S. 68, 116. BHĀG. P. 2, 4, 21. 3, 1, 10. तडुपरामिति वदति लोकाः 5, 24, 3. — f) die Stimme ertönen lassen (von Vögeln u. s. w.); tönen, schallen, klingen: वयो वदतः RV. 2, 43, 1. 10, 146, 2. Frösche 7, 103, 5. 6. यथा वदत्येषः — शालावृकाः MBH. 3, 15674. यथा वदति शातायां दिशि वै मृगपत्तिणः 16875. क्रूरम् 15669. सारसाः — वदति मधुरा वाचः 11612. कशा हस्तेषु यददान् RV. 1, 37, 3. प्रावा यत्र वदति 83, 6. डुन्दुभिः AV. 12, 1, 41. वीणाः KĀTH. 34, 5. KAUC. 84. वृष्टिः MAITRJP. 6, 22. — 2) med. a) *sagen, sprechen*: वदस्व यत् वाद्यम् *ĀT. Br. 4, 3, 1, 1. 9, 2, 1, 17. 4, 2, 17. 14, 3, 1, 30. स कथं वदसे शत्रून्युध्यस्व गर्येति* *ĀT. MBH. 9, 1901. 1, 4527. 5125. 3, 16893. 4, 287. 13, 999. R. 5, 59, 18. KATHĀS. 49, 159. MĀRK. P. 49, 2. 134, 22. प्रतिवाक्यं वदस्व MBH. 3, 2732. सत्यं वदे 13722. वृष-पर्वाणामवदत् *sprachen zu* 11544. वदस्त्विं निदेशान्मम शासनम् R. 7, 23, 2, 7. देवानां त्वामहं वचनाह्ने *ich spreche zu dir im Namen der Götter* MĀRK. P. 66, 24. *besprechen, sprechen über, mittheilen, angeben*: ब्रह्म-वाद्यमवदेताम् TS. 2, 3, 8, 3. वदस्व तद्विभूतीः BHĀG. P. 3, 7, 23. 10, 2, 8, 1, 1. 3, 12, 14, 1. तद्वदथं वरान्सर्वे R. 7, 36, 9. वदस्त्विं तद्ववो मम *angeben* so v. a. *mit Namen nennen* HARIV. 9996. — b) *sich besprechen über (loc.)*: देवा एतस्यामवदत्त पूर्वं RV. 10, 109, 4. देवा ब्रह्मन्वदत्त TS. 3, 5, 2, 2. *sich streiten um*: मनश्च कृ वै वाक्काकुंभ उदति *ĀT. Br. 1, 4, 5, 8. — c) sich nennen, sich ausgeben für*: तुरीये कैव संयक्तारो वदते AIT. Br. 2, 25. — d) भासने P. 1, 3, 47. ज्ञाने ebend. und Vop. 23, 39. wohl so v. a. *eine Autorität sein, hervorstechen, sich auszeichnen*: शास्त्रे वदते = भासमानो ब्रवीति oder सम्प्रबोधपूर्वकं वदति P., Sch. पाणिनिर्वदते Vop. लङ्का समाविशन्नात्रो वदमानो ऽरिडुर्गमाम् so v. a. *triumphirend* BHĀTT. 8, 27. — e) *sich bewerben um (यत्ने)* P. 1, 3, 47. Vop. 23, 39. क्षेत्रे P., Sch. Vop. — Vgl. अनुदित, 1. उच्य, यथोदित, वाद्य. — caus. वार्दयति, ऽते (संदेशवचने, v. l. संदेशने, भाषणे) DRĀTUP. 34, 34. med. P. 1, 3, 89. Vop. 23, 58. 1) *Etwas sagen —, sprechen lassen*: अति-वादं न प्रवदेन्न वार्दयेद्यः MBH. 3, 1270. *Jmd zum Reden veranlassen, — auffordern*: वार्दितो ऽपि न वदति Verz. d. Oxf. H. 156, a, 24. — 2) *er- tönen —, erklingen lassen, spielen* (ein musikalisches Instrument); act., selten med.: वीणाम् *ĀT. Br. 3, 2, 4, 6. 13, 1, 5, 1. TBR. 3, 9, 14, 1. MBH. 3, 1843. R. GORR. 2, 100, 23. Spr. 1523. KATHĀS. 11, 3. 34, 159. fg. 49, 23. 32. Hit. 63, 13. P. 8, 1, 59, Sch. वीणा वाद्यते वेणुः पूर्यते* Comm. zu NĀ-**

JAS. 2, 1, 15. श्रायसेषु वाद्यमानेषु KĀTV. ĀR. 21, 3, 7. ĀĀKH. ĀR. 17, 3, 13. 16. LĀT. 4, 1, 7. वादित्राणि M. 4, 64. MBH. 3, 12097. BHĀG. P. 3, 24, 7. श्रातोद्यानि KATHĀS. 34, 171. 37, 72. तूर्याणि BHĀG. P. 4, 1, 53. डुन्दुम-यो नेडुर्देवमानववादिताः 4, 9, 45. KATHĀS. 37, 64. 65, 75. fg. BHĀTT. 3, 34. 15, 4. घण्टाम् PĀNĀKĀT. 229, 13. Hit. 39, 17. 20. पर्यङ्कं साडुलीयेन पाणिना । वाद्यन्निव RĀGA-TAN. 4, 439. तलतालान् MBH. 3, 12379. पा-णिवादानि R. 2, 63, 4. सर्वतूर्यस्वनेः — वाद्यमानैः R. GORR. 1, 79, 40. दत्त-वीणाम् so v. a. *mit den Zähnen klappern* PĀNĀKĀT. 94, 4. med.: वाद्यते वेणुम् *Git. 5, 9. पट्टान् MĀRK. P. 82, 54. घण्टो वाद्यानः PĀNĀKĀT. 3, 8, 10. वाद्यानां नखान् HARIV. 10770. Statt des acc. ausnahmsweise der loc.*: वीणायाम् KATHĀS. 106, 12. Ohne Ergänzung *musiciren*: गायत्र्युपन्वा-द्यंश्च MBH. 1, 3206. 4, 305. HARIV. 11029. R. 1, 34, 13 (33, 12 GORR.). 2. 69, 4. वादित n. *Instrumentalmusik*: गीतवादितरुदित GOBH. 3, 3, 22. MBH. 4, 308. fg. Spr. 1766. VARĀH. BRH. S. 33, 23. BRH. 27 (23), 9. वाद्य-मान n. dass.: भेरीशङ्खमृदङ्गानां पाणवानां सरुम्रशः । वाद्यमानं स (वाद्यमा-नानि die neuere Ausg.) HARIV. 6889. — 3) *von Jmd (ein musikalisches Instrument) spielen lassen*: श्रवोवदहीणां पारवाद्केन Schol. zu P. 1, 1, 58, Vārtt. 2, 7, 4, 1, Vārtt. 3. 93, Vārtt. 1. — 4) *sprechen, hersagen*: नान्दीं च वाद्यामास प्रथुमो गद् एव च HARIV. 8692. die neuere Ausg. liest नान्दीं und NILAK. fasst das Wort fälschlicher Weise in der Bed. eines musikalisches Instruments. — Vgl. ब्रह्मवादित.

— desid. zu sagen —, zu sprechen beabsichtigen: सत्यं विवदिषेत् GOBH. 1, 5, 27.

— intens. वावदीति P. 7, 3, 94, Sch. *laut reden, — tönen*: केतुमट्टु-न्दुभिर्वीवदीति (vgl. P. 2, 4, 74 Sch.) RV. 6, 47, 81. जिह्वया 39, 6. 10, 67, 3. 68, 1. AV. 6, 126, 3. 20, 135, 13. वावद्यमान *ĀT. Br. 1, 7, 2, 19. 8, 2, 12.*

— अचक्र P. 1, 4, 69. Vop. 8, 141. *begrüssend anreden, einladen; act.* RV. 1, 38, 13. 5, 83, 1. अचक्रां च त्वेना नमसां वदामि 8, 21, 6. 10, 88, 14. VĀ- LAKH. 3, 3. VS. 16, 4. AV. 6, 59, 3. 142, 2. 8, 7, 1. 12, 1, 27.

— अति act. 1) *übertönen, lauter oder besser reden, niederschwätzen, niederdiscutiren*: डुन्दुभिः सर्वा वाचो ऽतिवदति TBR. 1, 3, 6, 2. राष्ट्रं विश्रमति वदति 8, 2, 2. अतिवादेन देवा श्रुतान्त्युद्यथिनान्त्यापन् AIT. Br. 6, 33. *ĀT. Br. 11, 6, 2, 5. 14, 6, 9, 20. PĀNĀKĀT. Br. 12, 13, 14. SHADV. Br. 2, 3. एष तु अतिवदति यः सत्येनातिवदति* KĀND. UP. 7, 16, 1. वृद्धा-न्नातिवदेद्भातु (नाभिभवेद्भातु ed. Bomb.) MBH. 13, 7578. — 2) *mehr sa- gen, überfordern*: यावद्भाताभिर्मनुस्येत् तत्राति वदेत् AV. 11, 3, 25. — Vgl. अतिवाद, ऽवादिन्, अत्युद्य.

— अभ्यति act. = अति 1) PĀNĀKĀT. Br. 8, 3, 6.

— अघि act. *dabei —, dazu sprechen*: इमामग्नाश्रानामृतस्येत्यधि-वदति TBR. 3, 8, 3, 2. *ĀT. Br. 7, 1, 1, 14. 2, 1, 12. 3, 1, 24. — Vgl. अधिवाद.*

— अनु 1) *nachsprechen, (Laute) nachahmen; act.*: चित्तं वा इदं मनो वा-गनुवदति *ĀT. Br. 3, 2, 2, 16. पूर्वमेवोदितमनुवदति* KĀTH. 19, 4. AIT. Br. 2, 40. इति वाचं वदतीं सर्वे प्राणा अनुवदति KAUSH. UP. 3, 2. SĀH. D. 192, 1. SARVADARĀNAS. 28, 10. गिरं नः — अनुवदति शुकः RAGH. 5, 74. तत्क-ञ्जितान्यनुवदद्भिः — गृहकपोतशतैः SĀH. D. 41, 9. *mit Worten begleiten*: अन्वेकौ वदति यददाति तत् RV. 2, 13, 3. *nachtönen*: अनुवदति वीणा P. 1, 3, 49, Schol. Als intrans. med. P. 1, 3, 49. Vop. 23, 40. अनुवदते कठः कलापस्य *der Kaṭha wiederholt die Worte des Kal. P., Sch. घोषस्या-*